

Medlemskommuner i USS

Deres ref:

Vår ref: 118562- 977

Oslo, 22. november 2011

KARTLEGGING AV SKRED- OG RASFARE OG KONSEKVENSER FOR UTBYGGING OG BOSETTING I KOMMUNEN

Landsstyret i Utmarkskommunenes Sammenslutning – USS – har besluttet å søke kartlagt blant medlemskommuner hvilken betydning nye skred- og rasfarekart kan ha for nærings- og bostedsutviklingen i kommunene. Sekretariatet i USS ber med dette om medlemskommunenes synspunkter.

Det er forventet mer ras og skred i årene fremover som følge av klimaendringer og økt nedbør. Kommunene har et betydelig ansvar for å sikre mennesker og bebyggelse mot slike farer og ødeleggelse. Kommunene må angi skredutsatte områder som hensynssoner i kommuneplanen, og har plikt til å nekte byggetillatelse i områder med en viss risiko.

I Riksrevisjonens undersøkelse av myndighetenes arbeid med å forebygge flom- og skredfare, Dokument 3:4 (2009-2010), ble det påpekt at den statlige kartleggingen av flom- og skredfare var mangelfull, og at kommunene ikke var godt nok forberedt på farene. Videre viste undersøkelsen at kommunene ofte mangler kompetanse til å dra nytte av den statlige kartleggingen som blir foretatt, og ofte mangler kjennskap til sitt juridiske ansvar.

Forsikringsselskapene påregner en økning i naturskadeutbetalinger i kommende år, og har derfor et økt fokus på kommunenes juridiske ansvar. Selskapene kan kreve regress hos kommunen for utbetalte naturskadeerstatninger dersom kommunen har vært uaktsom og åpnet for bygging i utsatte områder. Kommunene løper dermed en betydelig økonomisk risiko dersom det ikke tas tilstrekkelig hensyn til farevurderingene.

I enkelte kommuner er det utarbeidet aktsomhetskart som innebærer at størstedelen av det beboelige arealet i kommunen nå ligger innenfor de såkalte aktsomhetsområdene. Aktsomhetskartet har medført tilnærmet byggestopp i kommunen.

USS ønsker med dette å klarlegge om dette er et omfattende problem blant våre medlemskommuner, og om det er et saksfelt som organisasjonen bør involvere seg i.

Nye aktsomhetskart basert på topografi

Etter Riksrevisjonens undersøkelse er det laget nye aktsomhetskart for snøskred og steinsprang utarbeidet av Norges Geologiske Undersøkelser (NGU) og Norges Vassdrags- og energidirektorat (NVE), tilgjengelig på www.skrednett.no. Mer tilgjengelig informasjon om slike aktsomhetsområder gir også kommunene et større ansvar for å være orientert og ta informasjonen i betraktning i sin myndighetsutøvelse.

Aktsomhetskartene er basert på datamodeller ut ifra fjellsidenes helling, uten nærmere feltundersøkelser. Resultatet er at store arealer er merket av som aktsomhetsområder på kartet. Nærmere feltundersøkelser hvor lokale forhold tas i betraktning vil vanligvis redusere områdene med reell fare, men den nærmere kartleggingen er overlatt til tiltakshavere, eventuelt kommunen. Kommunen er ansvarlig for å påse at et område eller utbyggingstomt er tilstrekkelig kartlagt for risiko i forbindelse med arealplanlegging og før en eventuell byggetillatelse gis.

Særlig utsatte kommuner

Mer tilgjengelig kunnskap og strenge krav til aktsomhet vil trolig være en særlig utfordring i utmarkskommuner med en viss type topografi. I kommuner hvor bosettingsområdene er konsentrert i dalfører eller fjorder mellom bratte fjell, er bolig- og utbyggingsområder i stor grad innenfor aktsomhetsområdet på skredkart fra NGU. Det er en utfordring både for eksisterende bosetning som allerede ligger innenfor de nye aktsomhetsområdene, og for utbygging av nye boliger. Dette er ofte kommuner med få alternative arealer for bosetting og utbygging.

I aktsomhetsområdene må det benyttes geolog og andre fagfolk for nærmere kartlegging av risiko før kommunen kan gi byggetillatelser, noe som ofte vil innebære høye kostnader for utbyggere/tiltakshavere før en eventuell utbygging kan starte opp. De grove aktsomhetskartene vil derfor kunne gjøre områder mindre attraktive for bosetting, selv om en nærmere feltundersøkelse ville synliggjort trygge steder. Dette kan være til hinder for ny utbygging og bosetning, og vil kunne ramme kommuner som i utgangspunktet har et lavt befolkningstall.

I tillegg reiser aktsomhetskartene også flere spørsmål om bebyggelse som allerede eksisterer innenfor området, eksempelvis om hva aktsomhetskartene vil bety for søknader om byggetiltak på eksisterende bygninger.

Videre vil det grove aktsomhetskartet kunne skape til dels uberettiget frykt blant innbyggere som bor innenfor aktsomhetsområdene, uten at den reelle risikoen er undersøkt.

Tilbakemelding fra medlemskommunene

USS vil på denne bakgrunn be våre medlemskommuner om å gi tilbakemelding på om ras- og skredfare i dag oppleves som et aktuelt problem i kommunen. USS vil på bakgrunn av tilbakemeldingene fra medlemskommunene vurdere om dette er en sak organisasjonen bør sette fokus på i vårt videre arbeid på vegne av utmarkskommunene.

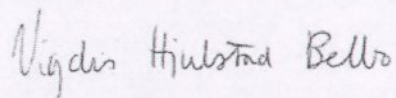
Vi ber om at tilbakemelding sendes på brev eller e-post til advokat Tine Larsen i USS' juridiske sekretariat innen 15. januar:

Utmarkskommunenenes Sammenslutning
c/o Advokatfirmaet Lund & Co DA
Akersgaten 30
0104 OSLO

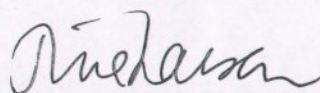
E-post: tl@lundogco.no

Med vennlig hilsen

Utmarkskommunenenes Sammenslutning

Vigdis Hjulstad Belbo
Leder

Tine Larsen
Advokat